GEOGRAFIA · KARTA PRACY

Mapa Polski: sąsiedzi, rzeki i skala

10–12 lat

klasa 5

Imię i nazwisko: _____ Klasa: _____ Data: _____

Mapa pokazuje Polskę i państwa sąsiednie. **Drukuj w skali 100%** (bez „dopasuj do strony") – wtedy 1 cm na mapie to 50 km w terenie. Cyfry 1–7 oznaczają państwa, litery A–G – wody i góry.

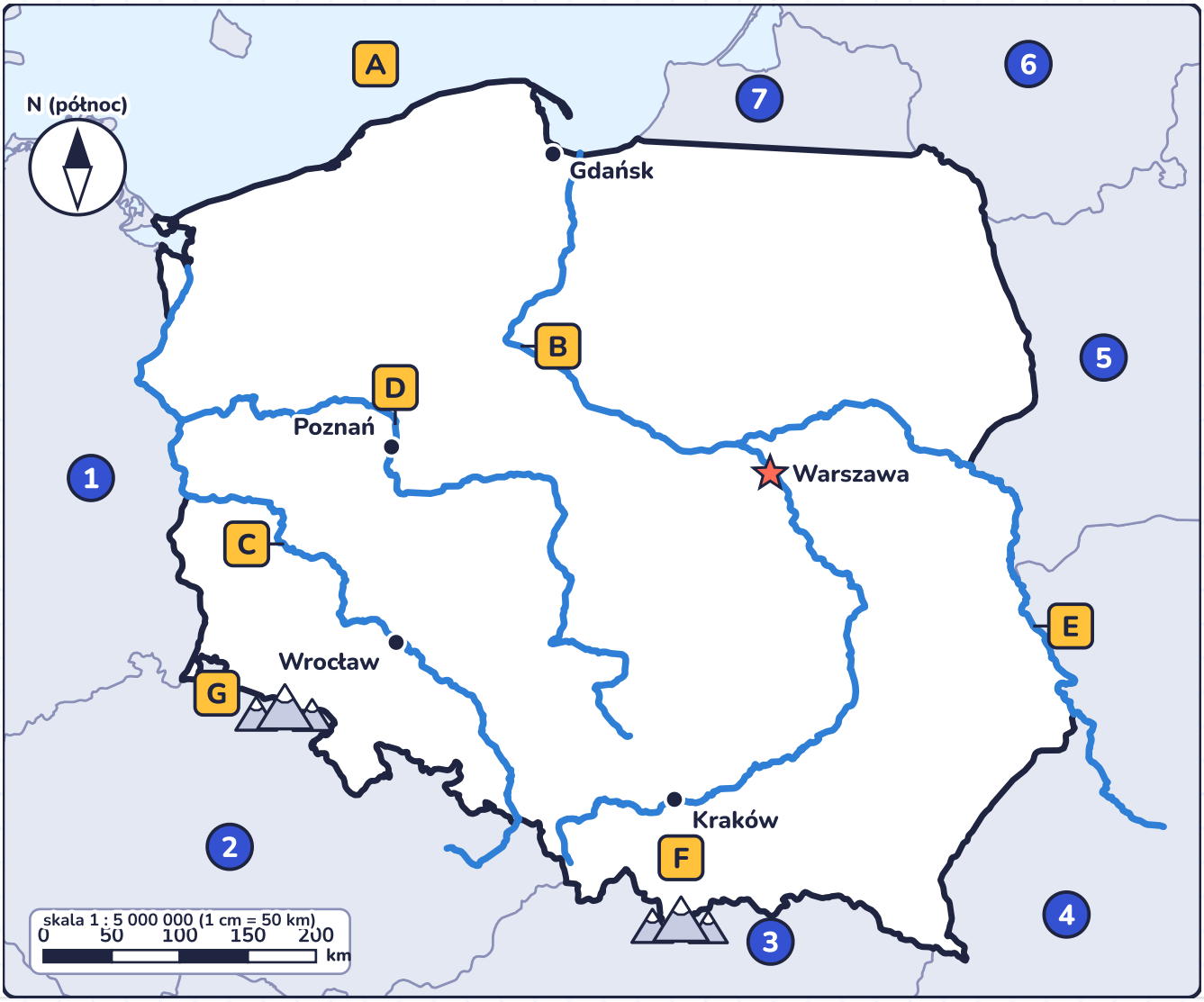

1 Wpisz nazwy państw sąsiadujących z Polską (cyfry 1–7 na mapie).

Niemcy | Czechy | Słowacja | Ukraina | Białoruś | Litwa | Rosja | Austria | Węgry

Uwaga: dwie nazwy z ramki nie pasują – te państwa nie graniczą z Polską.

1. _____ 2. _____

3. _____ 4. _____

5. _____ 6. _____

7. _____

2 Co oznaczają litery A–G? Wybierz z ramki.

Morze Bałtyckie | Wisła | Odra | Warta | Bug | Tatry | Sudety | Dunaj

Jedna nazwa z ramki jest zbędna.

A _____ B _____

C _____ D _____

E _____ F _____

G _____

3 Kierunki na mapie. Uzupełnij zdania.

Skorzystaj z róży wiatrów na mapie. Możesz użyć kierunków pośrednich, np. *północny wschód*.

1. Poznań leży na _____ od Warszawy.
2. Wrocław leży na _____ od Poznania.
3. Gdańsk leży na _____ od Warszawy.
4. Morze Bałtyckie jest na _____ Polski.
5. Tatry leżą na _____ Polski.
6. Bug płynie wzdłuż granicy _____ Polski.

4 Zmierz i oblicz odległość w linii prostej.

Mierz linijką od środka kropki do środka kropki (Warszawa – gwiazdka). 1 cm na mapie = 50 km. Jeśli mapa wydrukowała się w innej skali, odłóż odcinek na pasku papieru i porównaj z podziałką.

Trasa	Na mapie (cm)	W terenie (km)
Warszawa – Gdańsk		
Warszawa – Kraków		
Poznań – Warszawa		
★ Gdańsk – Kraków		

5 Prawda czy fałsz? Zakreśl P albo F.

Polska graniczy z siedmioma państwami.	P	F
Na północy Polska ma dostęp do Morza Bałtyckiego.	P	F
Wisła przepływa przez Kraków i Warszawę.	P	F
Odra uchodzi do Wisły.	P	F
Poznań leży nad Wartą.	P	F
Tatry leżą na zachodzie Polski.	P	F
Polska graniczy z Austrią.	P	F
Najdłuższą rzeką Polski jest Odra.	P	F

6 Najwyższe szczyty – geografia z matematyką.

Szczyt	Góry	Wysokość
Rysy	Tatry	2499 m n.p.m.
Babia Góra	Beskidy	1725 m n.p.m.
Śnieżka	Karkonosze (Sudety)	1603 m n.p.m.

1. Który szczyt jest najwyższy w Polsce? W jakich górach leży?

   _____

2. O ile metrów Rysy są wyższe od Śnieżki? _____
3. ★ Ułóż szczyty od najniższego do najwyższego: _____

7 Moje miejsce na mapie.

1. Zaznacz na mapie kropką, gdzie mniej więcej leży Twoja miejscowość, i podpisz ją.
2. Moja miejscowość leży na _____
3. Najbliższe duże miasto z mapy to _____

Ciekawostka: z Polską graniczy też Rosja – ale tylko jej mała część, obwód królewiecki, oddzielony od reszty Rosji przez Litwę i Białoruś. Dlatego na mapie widać ją między Polską a Litwą.

Odpowiedzi – Mapa Polski

10–12 lat

Odpowiedzi

1–2 Mapa z podpisami

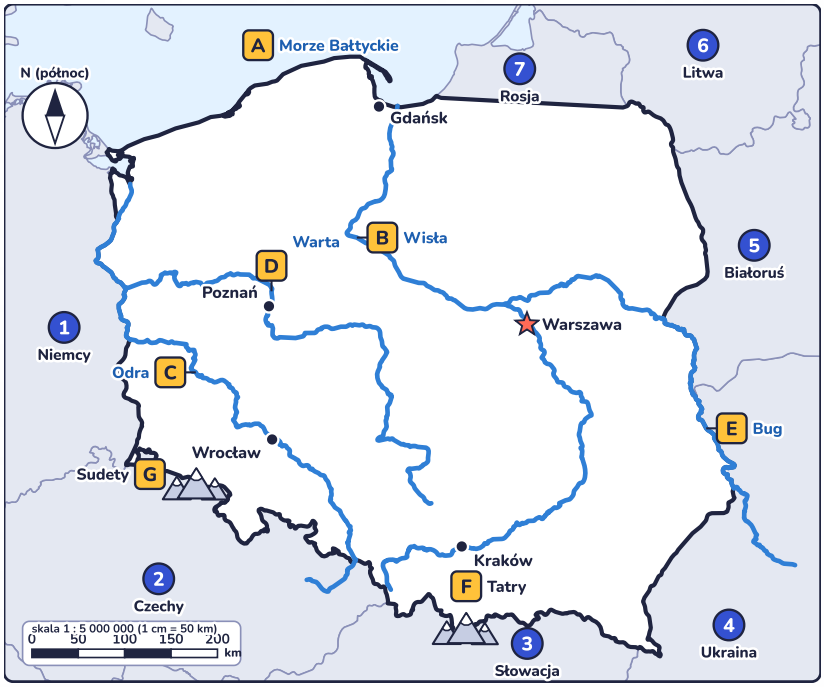

1. Sąsiedzi

1 Niemcy · 2 Czechy · 3 Słowacja · 4 Ukraina · 5 Białoruś · 6 Litwa · 7 Rosja (obwód królewiecki). Nie pasują: Austria, Węgry.

2. Litery

A Morze Bałtyckie · B Wisła · C Odra · D Warta · E Bug · F Tatry · G Sudety. Zbędny: Dunaj.

3. Kierunki

a) na zachód · b) na południe · c) na północny zachód · d) na północy · e) na południu · f) wschodniej.

4 Odległości (wynik ±15 km uznajemy – zależy od dokładności pomiaru)

Warszawa – Gdańsk	ok. 5.7 cm	ok. 285 km (rzeczywiście ok. 285 km)
Warszawa – Kraków	ok. 5.0 cm	ok. 250 km (rzeczywiście ok. 250 km)
Poznań – Warszawa	ok. 5.6 cm	ok. 280 km (rzeczywiście ok. 280 km)
Gdańsk – Kraków	ok. 9.6 cm	ok. 480 km (rzeczywiście ok. 485 km)

5. Prawda czy fałsz

1 P · 2 P · 3 P · 4 F · 5 P · 6 F · 7 F · 8 F

Poprawki: 4 – Odra uchodzi do Morza Bałtyckiego (przez Zalew Szczeciński); 6 – Tatry są na południu; 7 – Austria nie graniczy z Polską; 8 – najdłuższa jest Wisła.

6. Szczyty

a) Rysy, Tatry (2499 m n.p.m.) · b) 2499 – 1603 = 896 m · c) Śnieżka, Babia Góra, Rysy.

7.

Odpowiedzi własne – sprawdź z mapą.

Dla nauczyciela: mapa w odwzorowaniu sinusoidalnym (południk środkowy 19,2°E); odległości z mapy różnią się od rzeczywistych o mniej niż 2%. Dane: Natural Earth (domena publiczna). Rzeki: Wisła, Odra, Warta, Bug; brak mniejszych dopływów celowo – mapa ma być czytelna.